

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Емилия Христова Стоева - преподавател в НАТФИЗ, НБУ, Арт колеж по "Екранни изкуства", председател на Асоциация "Академика 21", член на научно жури по процедура за придобиване на научна и образователна степен "Доктор" по професионално направление 8.4 "Театрално и филмово изкуство", научна специалност 05.08.03

Относно: дисертационния труд:
**УНИВЕРСИТЕТСКА ТЕЛЕВИЗИЯ НА НБУ МЕЖДУ ОПИТА И
НОВАТОРСТВОТО**

от: ас. Борислава Димова
научен ръководител: проф. д-р Светла Христова

Представеният за разглеждане от научното жури дисертационен труд на Борислава Димова, съдържа четири глави, заключение, две приложения и е в обем от 150 страници.

Кандидатът е изпълнил необходимите качествени и количествени критерии във връзка с публикациите по темата на дисертацията.

Текстът е особено важен в настоящия момент, защото проследява новосъздаващата се университетска телевизия в движение (ad hoc). Борислава Димова е направила задълбочено проучване на много университетски телевизии по света. Бих добавила към тях и телевизията на най-големият обществен университет в САЩ- City University of NY, който има 250 000 студенти. Телевизията в този университет е създадена с цел прозрачност в дейността на ръководството на университета. Днес програмната схема се е развила в посоката, която асистент Димова е посочила в другите университетски телевизии. Акцент продължава да бъде дейността на университета и културните събития в града.

Преди да пристъпи към задълбочено изследване на университетските телевизии, авторът разглежда и основните модели телевизии - търговска, обществена и държавна. Експанзията на

телевизията в САЩ през 50-те години на миналия век свързваме с навлизането на платената реклама и финансовите ползи за разширяване на тематичния обхват и за повишаване на артистичното и техническо ниво на телевизията. Заедно с анализа на предаванията в НБУТВ, Борислава отделя внимание и на гъвкавото включване на рекламата, на алумните на НБУ и на преподавателския състав.

НБУТВ е изключително важна за университет като НБУ, където модерността среща традицията и можем да кажем, че днес НБУТВ е в процес от **промяна към устойчивост (sustainability)**.

По-голяма част от разгледаните предавания са хибридни и именно те са в устойчивост, а не са изключение. При разглеждането на творческите подходи, Борислава Димова си служи с много примери, както от собственият преподавателски опит, така и от опита на изявени преподаватели в НБУ. Тя е осъзнала най-важното, че ако останем в дълбоките коловози на теорията, дисертацията “Университетска телевизия между опита и новаторството” ще загуби от силата на приложим в практиката труд.

В прегледа на научната литература личи позоваване, както на първите медийни изследователи като Маршал Маклуън, така и на много съвременни монографии, издавани у нас. Бих искала да подчертая важността на книгите на проф. д-р Иво Драганов. Неговият дълъг педагогически и практически опит е систематизиран в задълбочени и увлекателно написани трудове за телевизията.

А за практическите предложения за програмни схеми, Борислава търси инспирации от наложили се в световните телевизии културни предавания, от Нешънъл Джеографик и от много други. По нейните думи целта на НБУТВ е да достигне “своя оригинална характерна структура”. Творците в Нешънъл Джеографик винаги са се гордеели с три неща: достъп, неограничено време и средства. Популярността на НБУ в България е толкова голяма, че достъпът е постижимо условие. От създадената до този момент материална база личи и добрата финансова подкрепа за телевизията. Специално искам да отбележа дългогодишният труд на професор Людмил Христов за създаването на НБУТВ.

Борислава задълбочено изследва трудностите в реалното осъществяване на концепцията “Новини на НБУТВ”. Независимо, че “**сиюминутността**” е едно от основните предимства на телевизията в сравнение с киното, едновременността на случващо се събитие и неговото предаване “на живо”, не са приоритет на университетските телевизии. Много по-важни са “трайно актуалните теми” и “общовалидните теми”. Като пример, който е в подкрепа на тезата на Борислава, мога да посоча спирането на Кинохрониката по кината през 1982 година. Последната съдържа новини, които вече са познати на зрителите от радиото и телевизията и дори предизвикват комични реакции в киносалоните. На мястото на Кинохрониката се настанява “Мозайка”, именно с такива трайно актуални теми, най-често в полето на културните новини.

В рамките на това изследване не могат да се опишат всички опитности и отговорности на творческите и техническите екипи в НБУТВ, но в приложенията могат да бъдат намерени интервюта с изявени телевизионери и преподаватели в областта на екранните изкуства.

Нямам съществени бележки по представеният за защита дисертационен труд. Текстът е четивен и има приносен характер.

Ще си позволя един въпрос към Борислава: “Как повлиява включването на рекламата в телевизията през 50-те години на 20-ти век върху киноиндустрията?”

За съжаление, нямам лични впечатления от Борислава, но особено ценя посланието в докторантурата, а именно: “важно е не само да кажем, но и да покажем”. НБУТВ дава тази възможност на студентите. Йоханес Молцан още през 1928 година възкликва “Стига сме чели, да гледаме.”

В заключение, приемам дисертационният труд и считам, че Борислава Димова отговаря на критериите и притежава необходимите качества, както и професионални опитности.

Гласувам с “ДА”.

24.01.2022 г., София

проф. д-р Емилия Стоева